

ಲಕ್ಕುಂಡಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ಸ್ಥಳದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ

ಉದ್ದೇಶ:- ಹೊತುಹೋಗಿರುವ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ವಿಸ್ಮಯಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮೂಲಕ 'ಯುನೆಸ್ಕೋ (UNESCO) ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳ' ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:-

- ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ 'ಲೋಕ್ಕಿಗುಂಡಿ' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಗ್ರಾಮವು ಚಾಲುಕ್ಯರು, ಯಾದವರು ಮತ್ತು ಹೊಯ್ಸಳರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು.
- ಇದು ಕ್ರಿ.ಶ. 1192 ರಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳ ದೊರೆ 2ನೇ ಬಲ್ಲಾಳನ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿತ್ತು ಮತ್ತು ರಾಜಮನೆತನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ "ಟಿಂಕತಾಲೆ" ಗೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು.
- "ನೂರು ಬಾವಿಗಳ ಗ್ರಾಮ" ಎಂದು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿರುವ ಇದು ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ, ಜೈನ ರಾಣಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು:-

- ಕೋಟೆ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಉತ್ಖನನಗಳಲ್ಲಿ ನವಶಿಲಾಯುಗದ ಅವಶೇಷಗಳು ಪತ್ತೆಯಾಗಿದ್ದು, ಈ ತಾಣದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತವೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತರಣೆ:-

- ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ತಾಣವು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ (ASI) ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು 7 ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟು 16 ಸ್ಮಾರಕ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಫೆಬ್ರವರಿ 2026 ರ ವೇಳೆಗೆ ಇನ್ನೂ 8 ಸ್ಮಾರಕಗಳನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಸಮುದಾಯ ಉಪಕ್ರಮ:-

- ಇಲ್ಲಿನ ನಿವಾಸಿಗಳು ನಡೆಸಿದ ಬೃಹತ್ ಅವಶೇಷಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಅಭಿಯಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಮನೆಗಳಿಂದ 1,050 ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ತೆರೆದ-ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಹ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳು:

ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣಗಳು	ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ವರ್ಷ	ಸ್ಥಳ (ಜಿಲ್ಲೆ)	ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ
ಹಂಪಿಯ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸಮೂಹ	1986	ವಿಜಯನಗರ	ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಭವ್ಯ ರಾಜಧಾನಿ. ಇದು ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ದ್ರಾವಿಡ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ವಿಜಯ ವಿಠಲ ದೇವಾಲಯಗಳಿಗೆ (ಅದರ ಅಪ್ರತಿಮ ಕಲ್ಲಿನ ರಥ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಕಂಬಗಳಿಗೆ) ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲಿನ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸಮೂಹ	1987	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಚಾಲುಕ್ಯರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಯ (7-8 ನೇ ಶತಮಾನಗಳು) ಪರಾಕಾಷ್ಠೆಯನ್ನು ಇದು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಾಗರ (ಉತ್ತರ ಭಾರತದ) ಮತ್ತು ದ್ರಾವಿಡ (ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ) ಕಟ್ಟಡ ಶೈಲಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ "ವೇಸರ ಶೈಲಿ"ಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ. ಲೋಕಮಹಾದೇವಿ ರಾಣಿಯು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯವು ಇಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.
ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು - ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ	2012	ಪಶ್ಚಿಮ ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ	ಯುನೆಸ್ಕೋದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪಾರಂಪರಿಕ ತಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಬಿಸಿತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಈ ತಾಣವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ 39 ಸಂರಕ್ಷಿತ ಅಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ 10 ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿವೆ (ಕುದುರೆಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನ, ಆಗುಂಬೆ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಪಗಿರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ).
ಹೊಯ್ಸಳರ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಮಾರಕಗಳ ಸಮೂಹ	2023	ಹಾಸನ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು	ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದ ಅತಿ ಹೊಸ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ಹೊಯ್ಸಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ನಕ್ಷತ್ರಾಕಾರದ, ಬಳಪದ ಕಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಇದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮೂರು ತಾಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ: ಬೇಲೂರಿನ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯ, ಹಳೇಬೀಡಿನ ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಮತ್ತು ಸೋಮನಾಥಪುರದ ಕೇಶವ ದೇವಾಲಯ.